

Enerji Bakanlığı Müsteşarı Metin Kilci, ilk olarak Petroturk.com'un gündeme getirdiği akaryakıt ve LPG piyasalarının PİGM'ye bağlanması çalışmaları hakkındaki soru üzerine, zayıf bir EPDK'nın kimsenin işine gelmeyeceğine dikkati çekti.

Kilci, ilk olarak Petroturk.com'un gündeme getirdiği akaryakıt ve LPG piyasalarının PİGM'ye bağlanması çalışmaları hakkındaki soru üzerine, zayıf bir EPDK'nın kimsenin işine gelmeyeceğine dikkati çekti. EPDK'nın 15 bine yaklaşan akaryakıt istasyonlarının her biriyle ve her bir pompasıyla ilgilenmek zorunda olduğunu, bunlarla EPDK ve Enerji Bakanlığı'nın ulaşmasının doğru olmadığını kaydeden Kilci, "Bunların denetlenmesi merkez taşra teşkilatı olmayan bir kuruma verilmiş (EPDK), bu durum EPDK'yı küçültme, yok etme durumu değil, ihtiyaçtan ortaya çıkan bir durum. EPDK, kurum faaliyetlerini elektrik ve doğalgaz üzerine yoğunlaştırır, bu sektörün kural koyucusu olur, kendi verimliliğini düşüren işlerden kurtulursa bu durum EPDK için daha iyi olur" şeklinde konuştu.

Enerjide en önemli konulardan birinin arz güvenliği olduğunu belirten Kilci, hem doğalgaz hem de elektrik sektöründe arz güvenliği noktasında bir sıkıntı olmayacağını vurguladı.

Bakanlık olarak arz güvenliği konusunda gerekli tedbirlerin alındığını, olağanüstü şartlar oluşmazsa sıkıntının söz konusu olmayacağını kaydeden Kilci, "Şu an itibariyle Aralık, Ocak, Şubat ve Mart ayının sonuna kadar sezonun başarıyla geçmesi için gerekli hazırlıklarımızı yaptık, herhangi bir problem yok" dedi.

Geçen yıl BOTAŞ'ın uhdesinde olan 6 milyar metreküplük kontratın özel sektöre devrinin de tamamlandığını hatırlatan Kilci, lisans sahibi firmalar hazırlıklarını çok önceden tamamladıkları için piyasaya çok hızlı bir şekilde girdiklerini kaydetti.

Arz güvenliğinin sadece bir dönemlik, bir kışlık veya bir mevsimlik bir iş ya da işlem olmadığını altını çizen Kilci, arz güvenliği konusunu uzun dönemli olarak ele aldıklarını söyledi.

Türkiye'nin hem doğalgaz hem de elektrik tüketiminde önemli bir performans gösterdiğini anlatan Kilci, "Önümüzdeki 3-4 yıl içinde oransal olarak ifade etmek güç olsa bile doğalgaz tüketiminin bu yılın çok üzerinde olacağını düşünüyoruz. Dolayısıyla bu ihtiyacın sağlıklı bir şekilde temini açısından çok önemli projeler yürütüyoruz" diye konuştu.

-Nabucco Projesi-

Bu projelerden birinin Nabucco Projesi olduğunu belirten Müsteşar Metin Kilci, söz konusu projenin yavaş olmakla birlikte ilerlediğini bildirdi.

Nabucco Projesi'nin biraz yavaş gittiğini, projenin en önemli ortaklarından birinin de Türkiye olduğunu ifade eden Kilci, "Biz bu projeyi erken terk eden ülkelerden biri asla olmayacağız. Yani taahhütlerini yerine getirmeyen ya da bu projeyi ortada bırakan bir görüntüye asla müsaade etmeyiz. Çekilmek gündeme gelebilir ama bu projeyi ilk terk eden biz olmayacağız. Birileri çekilirse biz de başkalarını sırtımızda taşımak zorunda değiliz" dedi.

Azerbaycan'ın Şahdeniz 2 sahasındaki gazın Türkiye üzerinden Avrupa'ya taşınması için TANAP adı verilen projenin de çok hızlı bir şekilde ilerlediğini kaydeden Kilci, söz konusu hattan gelecek gazın 6 milyar

metreküpünün Türkiye pazarına akıtılması, 10 milyar metreküpünün de Avrupa'ya taşınmasının söz konusu olduğunu söyledi.

Kilci, Güney Akım Projesi'nde geçen hafta Rusya'da temellerin atıldığını hatırlatarak, büyük kapasitelere sahip bu hatlardan bölgedeki bütün ülkelerin faydalanabileceğini vurguladı. Türkiye'nin Rusya'dan doğalgaz aldığı Batı Hattı'nın çok eski olduğunu ve bu nedenle hatta sıkıntıların yaşanabildiğini ifade eden Kilci, "Zaman zaman konuşulan ve bizim de her zaman kapıyı açık bıraktığımız Güney Akım'ın bir kolunun Mavi Akım paralelinde Türkiye'ye bağlanması her zaman gündeme gelebilir. Biz bu konuda her türlü değerlendirme yapmaya hazırız. Bunu zaman zaman görüşmelerimizde de dile getiriyoruz" açıklamasında bulundu.

Doğudaki petrol ve gaz rezervlerinin hem ulusal ekonomiye hem de dünya ekonomisine kazandırılması için Türkiye'ye çok önemli sorumlulukların düştüğüne işaret eden Kilci, özellikle Irak'ın kuzeyinde çok büyük gaz ve petrol sahalarının bulunduğunu, bunların çok az bir yatırımla ve boru hatlarıyla hem Türkiye pazarına hem de Türkiye üzerinden uluslararası pazarlara, Ceyhan'a aktarılmasının mümkün olduğunu vurguladı.

-Türkiye'nin enerjideki ithal bağımlılığı-

Metin Kilci, Türkiye'nin fosil kaynaklar konusunda kısıtlı kaynaklara sahip olduğunu ve ithal bağımlılığı düzeyinin yüzde 71,5 olduğunu kaydetti.

Enerji alanındaki mevzuat düzenlemelerine de değinen Kilci, Elektrik Piyasası Kanununu baştan sona yenilemeyi öngören bir çalışma yaptıklarını, söz konusu çalışmanın bugünlerde TBMM'ye gönderileceğini söyledi.

Doğalgaz piyasasına ilişkin değişiklikleri içeren taslağın hazırlandığını, petrol ve LPG piyasalarına ilişkin mevzuatta da gözden geçirme çalışmalarına başlandığını belirten Kilci, "Bu alanda da çok önemli değişiklikler yapmayı planlıyoruz. Enerji sektörü sadece kamunun tek başına sorumlulukları taşıdığı bir yapı olmaktan çıkmalı. Özel sektörün de yatırım iştahı hissettiği bir yapıya kavuşmalı" dedi.

-Bu yıl yeni kontratlara ihtiyaç yok-

Kilci, doğalgazda bu yıl yeni bir kontrat yapmaya ihtiyaç bulunmadığını, halen yürürlükte olan kontratların 2013 yılı tüketimini rahatlıkla karşılayabileceğini kaydederek, "2014'te 4 milyar metreküplük Cezayir kontratının ya yenilenmesi ya da bunun yerine bir şey koymamız gerekecek. Ayrıca Azeri gazında da bir artış söz konusu olabilir" diye konuştu.

Şu an itibarıyla 2013 planının kontrat bazında tamamlandığını vurgulayan Kilci, "Bırakın gaz sıkıntısını, gaz sıkıntısı izlenimine dahi müsaade etmeyecek şekilde tamamladık. Bu yıl bittiğinde 48,5 milyar metreküp gaz tüketmiş olacağız. Önümüzdeki yıl bunun bir miktar artması söz konusu olmakta birlikte 56-60 milyar metreküplük bir tüketim söz konusu olmayacak. Küçük bir miktar artacak" diye konuştu.

Kontratların gaz ihtiyacını karşılamaya yeterli olduğuna, fakat spot enerji imkanının her zaman olabileceğine dikkati çeken Kilci, geçen yıl spot piyasadan 1 milyar metreküp LNG ithal edildiğini, bu senede bu miktarlarda bir rakamın söz konusu olacağını kaydetti.

-"Irak'a kayıtsız kalamayız"-

Türkiye'nin doğalgaz pazarında çeşitliliği sağlaması açısından Kuzey Irak'taki ve Irak'taki doğalgaz rezervlerinin önemli olduğunu belirten Kilci, bunların yanı sıra Ege ve Akdeniz'de mutlaka LNG terminallerinin olması gerektiğini bildirdi.

Kuzey Irak'ın fosil kaynaklar açısından son derece zengin bir coğrafya olduğunu yineleyen Kilci, Türkiye'nin bu kaynaklara kayıtsız kalamayacağını söyledi. Kilci, "Irak'ın bütünlüğü korunarak bu kaynakların başka pazarlara aktarılması söz konusu. Irak bizim çok iyi bildiğimiz bir alan, burada sağlıklı bir işbirliği sağlandığı takdirde çok büyük bir sinerjinin oluşacağını tahmin ediyoruz" dedi.

Bugün bazı basın-yayın organlarında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın geçen hafta Kuzey Irak'a büyük bir enerji anlaşması imzalamak için gideceği şeklinde haberlerin yer aldığı hatırlatılması üzerine Kilci, "Kesinlikle Sayın Bakanımız oraya uluslararası bir konferans için gidiyordu, geçen yıl da aynı konferansa gitmişti. Bir anlaşma imzalanması söz konusu değil. Ben sadece bu kadarını söyleyeyim" diye konuştu.

Kilci, Sinopta'ki nükleer santrale EÜAŞ'ın küçük ortak ihtimalinin söz konusu olduğunu bildirerek, "Çünkü biz ikinci nükleer projemizde biraz daha elimizi taşın altına koymak istiyoruz. Yüzde 15-45 aralığında bir oran, EÜAŞ'ın bu oranın karşılığında da sermaye yükümlülüğünü yerine getirmesi gerekecek, dolayısıyla oranı buna göre şekillendireceğiz. Amacımız, ikinci nükleer projemizde mutlaka kamunun hatta mümkünse Türk özel sektörünün de yer alması ki; 3'üncüsünü kendimiz yapalım, 4'üncüsünü daha fazla kendimiz yapalım" diye konuştu.

Akkuyu'daki proje için 20 milyar dolarlık bir yatırım büyüklüğünden söz edildiğini dile getiren Kilci, EÜAŞ yada bir başka kamu kuruluşunun ortak olması durumunda peyderpey ortaklık payına düşen sermaye yükümlülüğünü yerine getirebileceğini, bu projenin hepsinin de öz kaynakla karşılanmasının söz konusu olmadığını ifade etti.

Dünyada modeli birbirinin aynı olan 2 nükleer santral olmadığını kaydeden Kilci, bu noktada birim maliyeti oluşturmanın çok zor olduğunu dile getirdi.

-Çin, Japonya, Kore ve Kanada daha önde-

Kilci, nükleer santral konusunda hiçbir ülkeye 'sizin için süreç bitti gidebilirsiniz' demediklerini belirterek, Çin, Japonya,Kanada ve Kore gibi ülkelerin görüşmelerde ileri gittiğini ve daha önde olduğunu söyledi.

Kendilerine 2012 yılının sonundan önce projenin adını koyma hedefi koyduklarını ifade eden Kilci, yıl sonundan önceye yetişmese de yılın ilk aylarında projenin adını koyacaklarını belirtti.

Kilci, Mersin'deki nükleer santralin yapımı için gerekli malzemelerin hepsinin Rusya'dan gelmesinin hiç anlamlı olmadığını kaydederek, "İstemeseler de, Akkuyu nükleer santralinde çok ciddi bir yerleştirme söz konusu olacak. İlk projenin belki kaba işleri yerleştirilmiş olacak. Bizim amacımız ikinci projede bunun daha da artmış olmasını, üçüncüsünde de çok daha fazla artmasını öngörüyoruz" diye konuştu.

3. nükleer santralin İğneada'da yapılacağı söylentilerinin yersiz olduğunu belirten Kilci, 3. nükleer santralin yerinin İğneada olduğu noktasında herhangi bir açıklama yapmadıklarını anlattı.

Kilci, nükleer santral konusunda hazine garantisi verilmesini doğru bulmadıklarını belirterek, bu konunun kendilerinin kırmızı çizgilerinden biri olduğunu söyledi. EÜAŞ'ın varlığını da bir garanti olarak düşünmediklerini ifade eden Kilci, "Keşke finansman imkanlarına sahip olsak da bu proje yüzde 100 bizim olsa. Parasını versek ve istediğimiz teknolojiyi getirsek yaptırırsak" ifadelerini kullandı.

3. nükleer santralde Türkiye'nin daha fazla olması gerektiğine işaret eden Kilci, "3. Nükleer proje daha bir bizden olmalı. Bu projenin illa kamu sektörü tarafından yapılması gerekmiyor. Özel sektörde pekala 3. projeyi ben yapabiliyorum diye ortaya çıkabilir" diye konuştu.

-2013 yılında fiyatlar üzerinde baskı öngörmüyor-

Kilci, BOTAŞ'ın 2013 yılında yükümlülüklerini büyük ölçüde yerine getireceğini vurgulayarak, BOTAŞ'ın mali durumunda da büyük ölçüde bir iyileşme gerçekleştiğini savundu.

Geçmiş günlerde kamuoyuna "Doğalgaza Zam" adıyla verilen haberlerin gerçeği yansıtmadığının altını çizen Kilci, 1 Ekim tarihinde BOTAŞ tarafında yapılan fiyat ayarlamasında santraller içinde doğalgaz satış fiyatının önerildiğini, BOTAŞ'ın bu durumu aylık olarak gerçekleştirdiğini, bunun Aralık ayının başında zam yapılmış gibi yansıtılmasının yanlış olduğunu ifade etti.

Kilci, bu ayarlamaların zam baskısı oluşturmadığına da dikkati çekerek, "Şu anda hiçbir suretle fiyatları yukarı çıkartıcı yönde bir baskı yok" dedi.

1 Ocak'ta zam yapmak için hesabın kitabın bugün ortaya çıkmış olması gerektiğini anımsatan Kilci, "Geçtiğimiz 3 ayın hesapları gaz ve elektrik için Ocak'ta zam yapmayı gerektirecek bir durum sunmuyor. 2013

yılında fiyatlar ve maliyetler üzerinde çok büyük bir baskı öngörmüyoruz" diye konuştu.

Konuşmasının ardından EMD Başkanı Turgay Türker, Metin Kilci'ye EMD'nin 25'inci yılına özel üretilen pulu hediye etti, Kilci de hediye için kendisini çok mutlu ettiğini, kendisinin de geniş bir pul koleksiyonuna sahip olduğunu ifade etti.